

**МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАУКОВА БІБЛІОТЕКА**

ГРЕКИ В УКРАЇНІ: ІСТОРІЯ ТА СУЧАСНІСТЬ

**Віртуальна виставка видань
з фонду читального залу
історичного та економіко-
правового факультетів**

2016

На українських землях греки з'являлися у різний час і за різних обставин. Так, у період, відомий у стародавній історії як епоха Великої грецької колонізації, у VII–V ст. до н. е. на північному узбережжі Чорного моря виникли численні колонії – процвітаючі міста, які вели жваву торгівлю з жителями південних степів та іншими народами.

Культурний діалог як свідчення взаємного спілкування між Україною і Грецією допомагає глибше усвідомити близькість наших «цивілізацій», спільність і кривність духовного розвитку наших народів, виявити образ грецького народу, що склався у нашій свідомості.

ГРЕЦИЯ

УКРАИНА

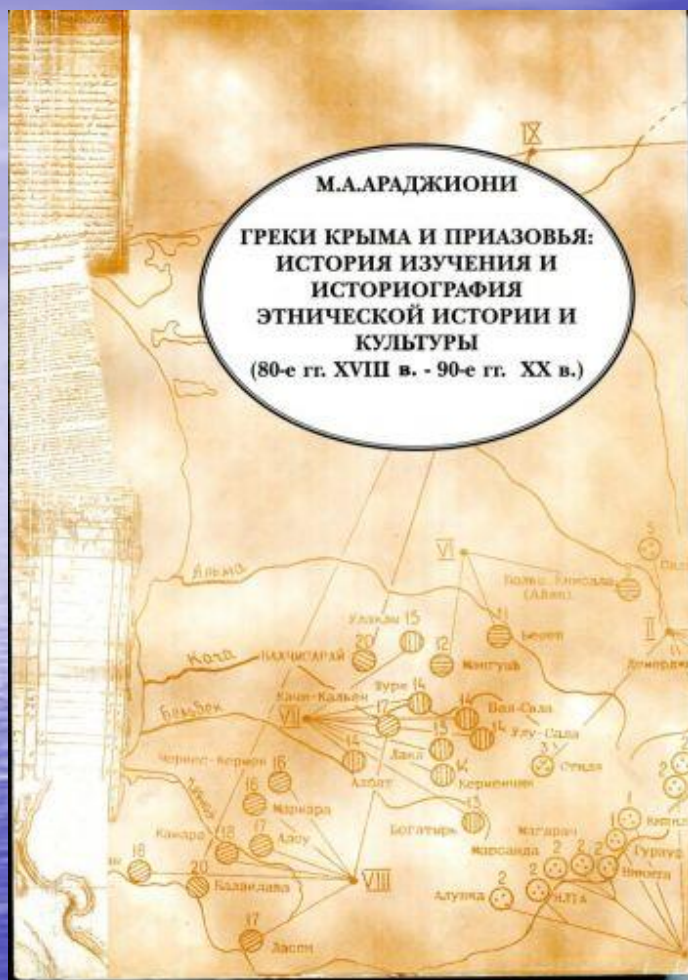
Закон України «Про національні меншини» (ст. 1) гарантує громадянам республіки, незалежно від їх національного походження, рівні політичні, соціальні, економічні та культурні права і свободи, підтримує розвиток національної самосвідомості й самовиявлення.

У незалежній Україні створено численні місцеві грецькі товариства, які 1995 р. були об'єднані у Федерацію грецьких товариств України із центром у Маріуполі. Сьогодні федерація об'єднує 102 грецьких товариства з 19 областей України.

Балабанов К.В. Національно-культурне та громадське життя греків України в другій половині ХХ - на початку ХХІ століття: монографія / К.В. Балабанов, С.П. Пархоменко - Маріуполь : Маріупольський держ. гуманіт. ун-т, 2006. – 260 с.

Дана монографія є першим комплексним науковим дослідженням національно-культурного розвитку та суспільного життя греків України в другій половині ХХ - на початку ХХІ століття. Розкрито способи збереження культурної самобутності грецького етносу в умовах партійно-державного курсу на «зближення і злиття націй». Досліджено процес активізації культурного розвитку грецької спільноти в період перебудови. Проаналізовано складові частини етнокультурного відродження греків в Україні. Видання розраховане на викладачів, студентів, вчених-краєзнавців і всіх тих, хто цікавиться історією та сучасним станом еллінізму в Україні.

Араджиони М.А. Греки Крыма и Приазовья: история изучения и историография этнической истории и культуры (80-е гг. XVIII в. - 90-е гг. XX в.). учебное пособие / М.А. Араджиони. – Симферополь : Издательский Дом "Амена", 1999. – 132 с.

Книга М.А. Араджиони посвящена изучению истории двухсотлетнего исследования этнической истории и традиционной культуры греков Крыма и Приазовья, характеристики накопленной за этот период историографии и источников. В книге есть биографические указатели, она может служить путеводителем по музеям, посвященным грекам Южной Украины.

Балджи А. Греческие хроники Украины / А. Балджи. – Мариуполь: ЗАО «Газета «Приазовский рабочий», 2007. – 524 с.

Эта книга составлена из воспоминаний автора и статей, репортажей и интервью, опубликованных в разное время в газетах «Приазовский рабочий», «Эллины Украины» и других периодических изданиях. Она повествует о становлении Федерации греческих обществ Украины со штаб-квартирой в Мариуполе. Книга охватывает события за период с 1990 по 2007 год.

Жизнеописание заслуженных греков Украины (информационно-справочный материал) 1778-2008 гг. / ред. и сост. Н.С. Косее. – Мариуполь, 2014. – 512 с.

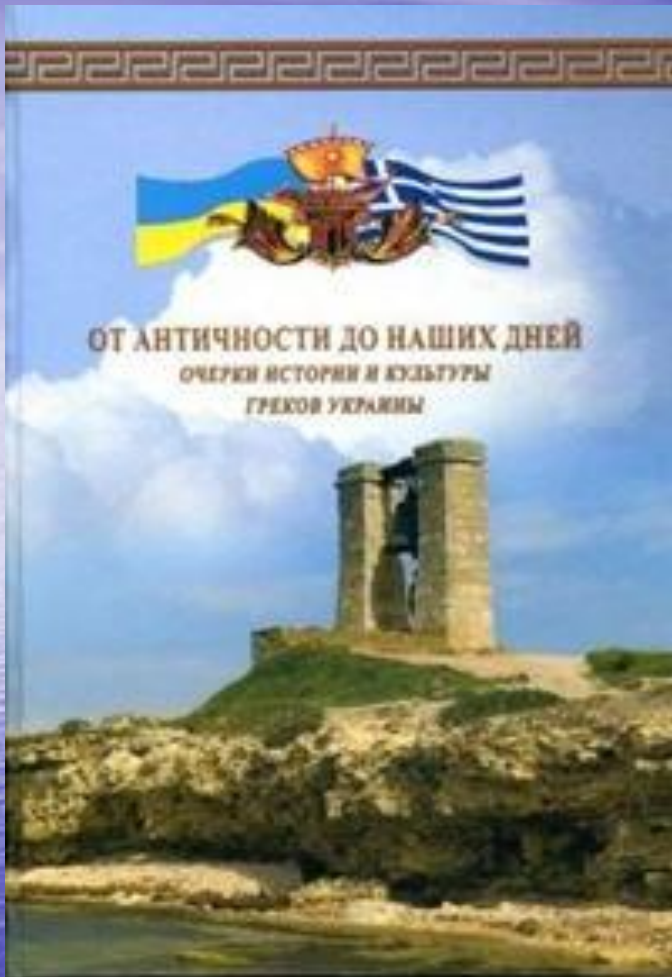
В этой книге представлена галерея украинских греков, животворивших свой век, патриотизмом, трудом и талантом которых внесён весомый вклад в различные сферы жизнедеятельности страны, возрождение и развитие эллинизма. Герои книги – греки, имеющие особые заслуги перед государством и своим народом. Их жизнеописание не только интересно и увлекательно, но и познавательно, так как отражает неповторимый облик эпохи, самобытную судьбу греков и их наиболее ярких представителей.

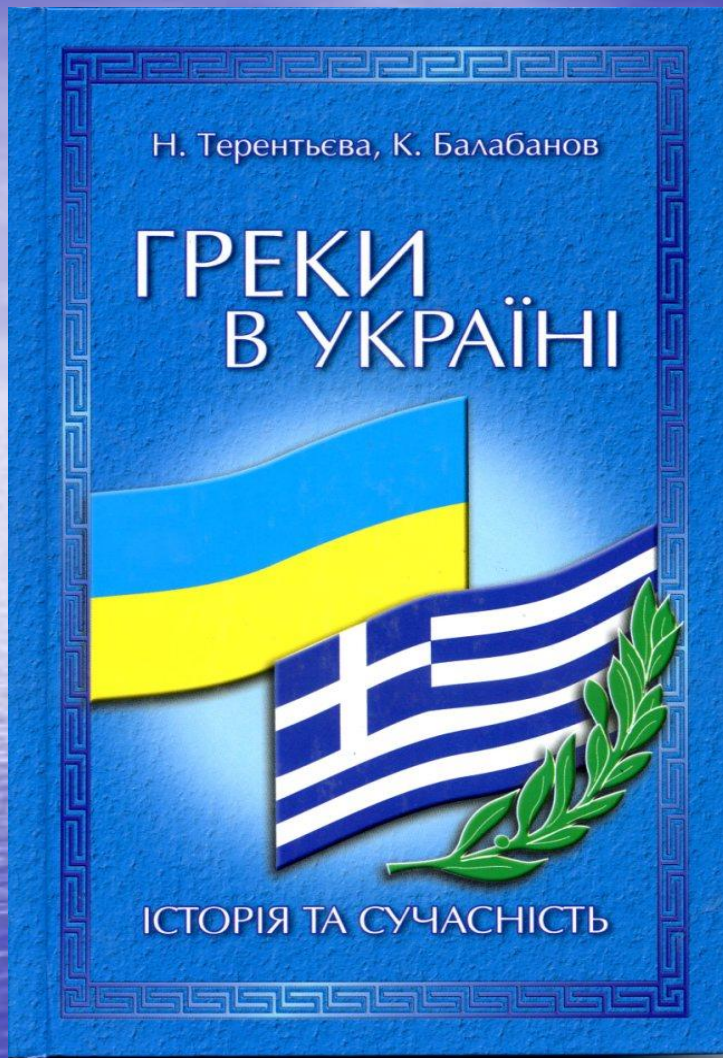
Знакомство читателей с именами и славными делами когорты заслуженных греков Украины будет способствовать сохранению исторической памяти и национального самосознания, познанию и почитанию прошлого, без чего у народа нет будущего.

От античности до наших дней: очерки истории и культуры греков Украины / ред. и сост. Н.С. Косеев. – Мариуполь, 2009. – 298 с.

В данном сборнике материалов кратко отображены основные вехи истории украинских греков. Она насчитывает более 2500 лет и насыщена яркими героическими и драматическими событиями.

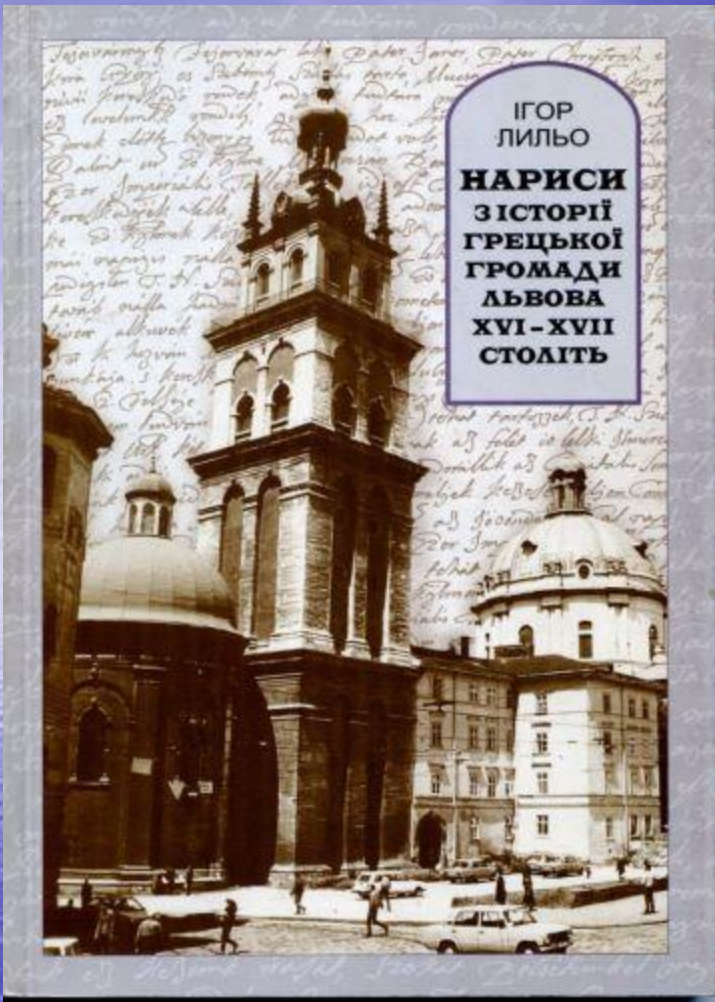
Итогом осмысления, анализа и обобщения исторического пути и современного положения греков Украины являются предлагаемые читателю очерки. Книга рассчитана на активистов национального движения, филэллинов и широкий круг читателей, которые интересуются прошлым и настоящим греческой диаспоры в Украине.

Терент'єва Н. Греки в Україні: історія та сучасність: навчальний посібник / Н. Терент'єва, К. Балабанов. – К.: Аквілон-Плюс, 2008. – 352 с.

Перший навчальний посібник, у якому висвітлюється історичне минуле, сучасне становище та перспективи грецької діаспори України. Автори аналізують історичний шлях талановитого й мудрого народу, який, незважаючи на колосальні труднощі та випробування, зберіг свою культуру та етнічну самобутність

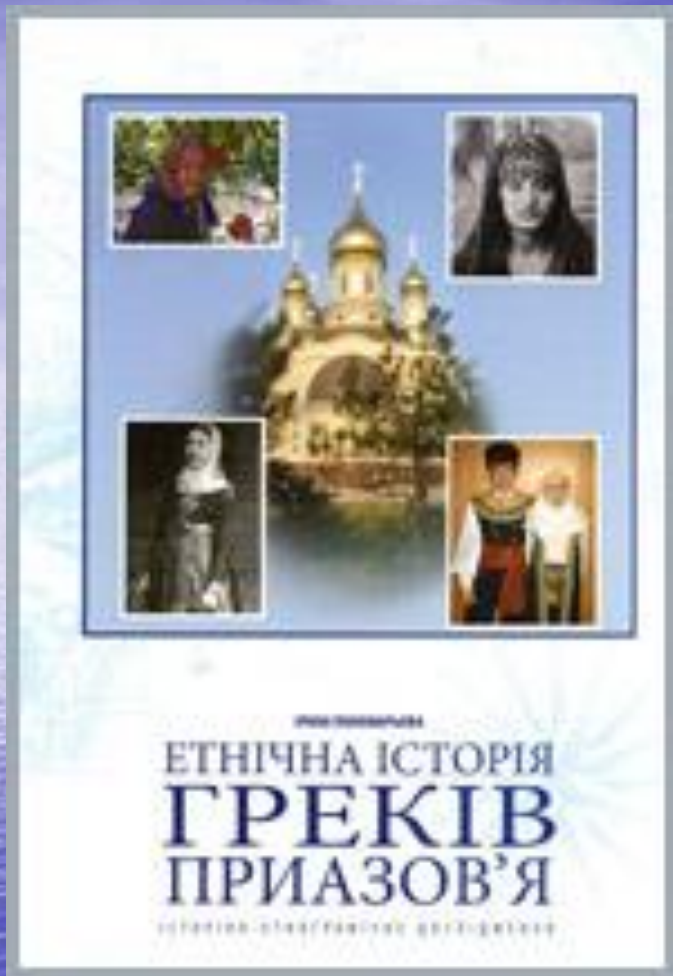

Лильо І. Нариси з історії грецької громади Львова XVI-XVII століть: монографія / І. Лильо. – Львів: Вид-во Національного ун-ту "Львівська політехніка", 2002. – 190 с.

Книгу присвячено окремим питанням історії грецької громади Львова в XVI–XVII ст. На підставі аналізу джерельних матеріалів відображено розвиток та еволюцію грецької громади в умовах політичного та суспільного середовища західноукраїнських земель у складі польської держави. Економічну, суспільну та культурну активність представників грецького етносу у Львові розглянуто в контексті особливостей історичних процеси, що відбувались у Центрально-Східній Європі.

Пономарьова І. С. Етнічна історія греків Приазов'я (кінець XVIII - початок XXI ст.). Історико-етнографічне дослідження / І.С. Пономарьова. – Київ: Реферат, 2006. – 300 с.

Монографія присвячується історико-етнографічному дослідженню греків українського Приазов'я. Ґрунтуючись на значному етнографічному матеріалі, характеризуються локальні особливості матеріальної і духовної культури греків. Висвітлюються проблеми етнічної історії мариупольських греків, відображує збереження архаїчних рис, сучасний стан та етнокультурні відносини.

АННА ГЕДЬО

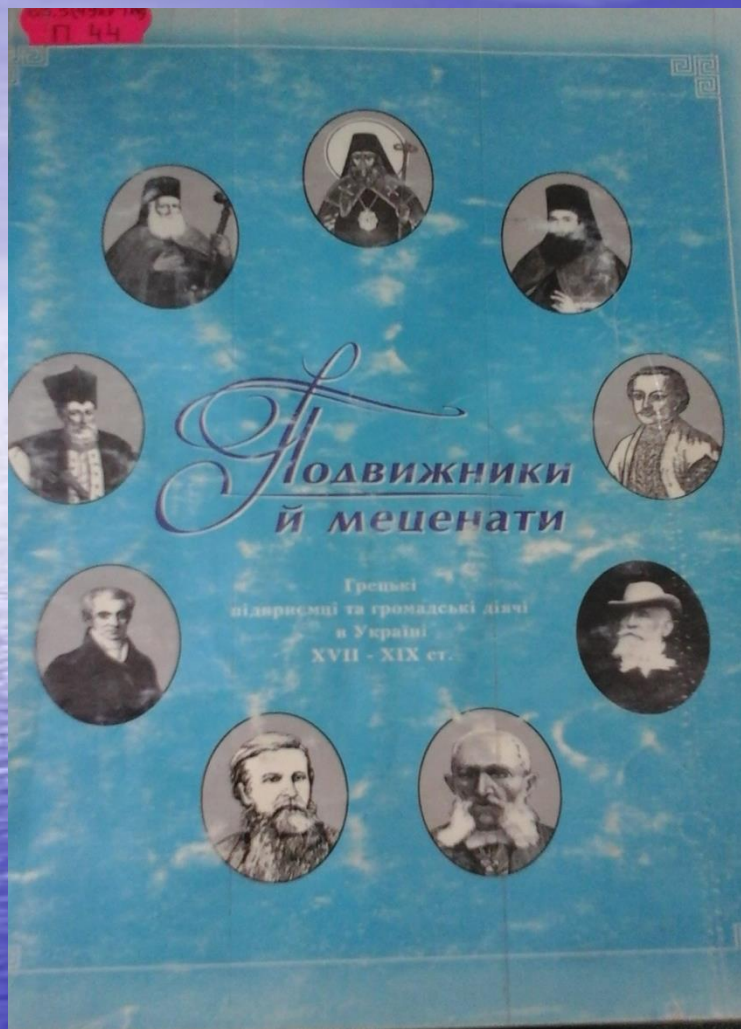
Джерела з історії греків
Північного Приазов'я
(кінець XVIII - початок XX ст.)

Київ-2001

Гедьо А.В. Джерела з історії греків Північного Приазов'я (кінець XVIII - початок XX ст.) : монографія / А.В. Гедьо. – К. : Ін-т історії України НАН України, 2001. – 245 с.

В монографії розглядаються джерела з історії греків Північного Приазов'я кінця XVIII - початку XX ст. Аналізується історіографія питання, дається комплексний і систематизований аналіз основних архівних зібрань та публікацій джерел з історії грецької громади Північного Приазов'я. Особливу увагу приділено аналізу актів державного управління та діловодства, а також наративних джерел.

Для істориків, викладачів та студентів, усіх, хто цікавиться етнічною історією нашої держави.

Повижники й меценати. Грецькі підприємці та громадські діячі в Україні XVII-XIX ст.: історико-біографічні нариси / за. ред. В. Смолія. – К., 2001. – 342 с.

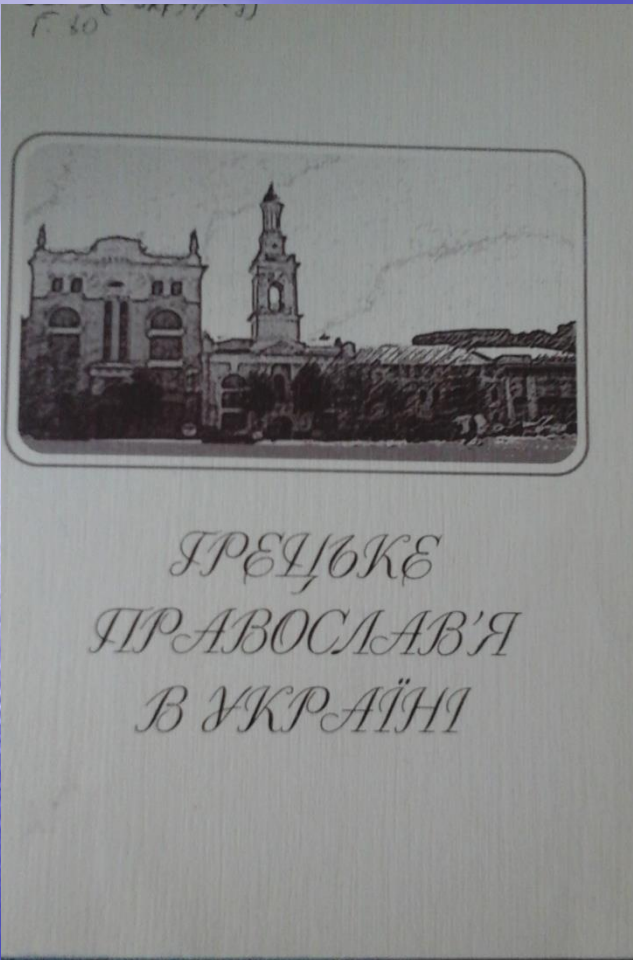
Розглядається широке коло питань, що охоплюють історію підприємницької та благодійної діяльності греків України у XVII-XIX ст. в контексті тогочасної політики, економіки та культури. Висвітлюються окремі сторінки життя політичних та громадських діячів, духовних осіб, підприємців, купецьких родин, а також різнобічні грецькі впливи на українську культуру. Для істориків, викладачів та студентів, усіх, хто цікавиться етнічною історією України, українсько-грецьких зв'язків, історією грецької діаспори.

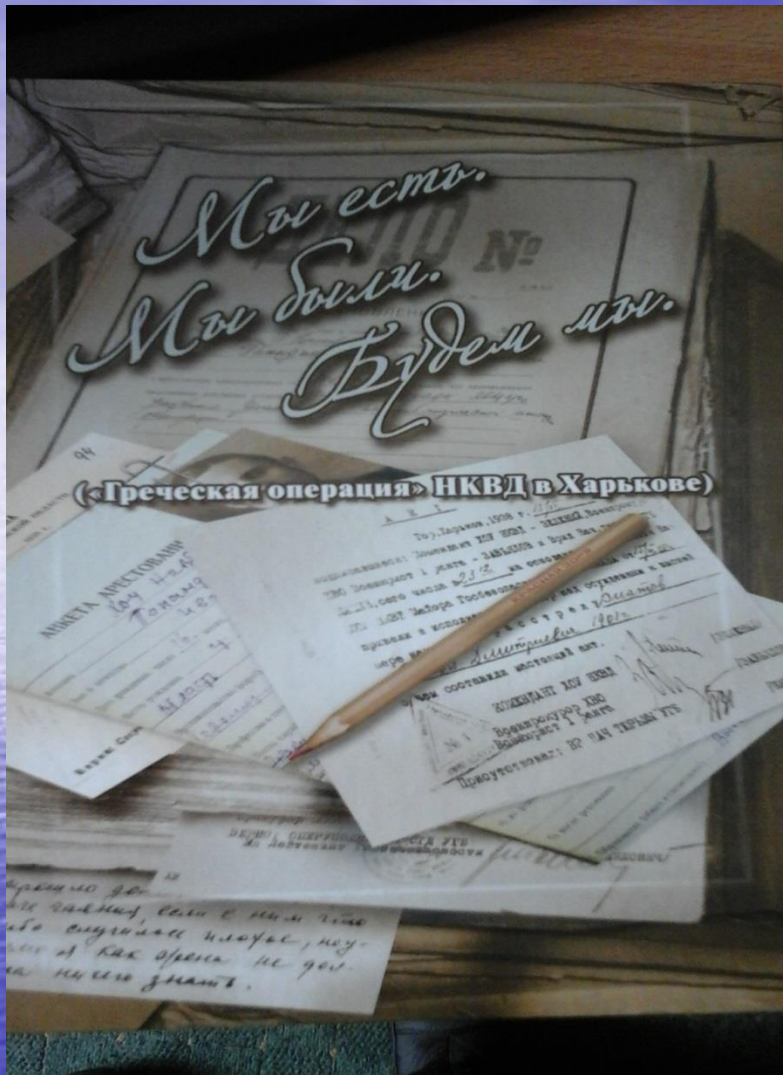
Захарова Г.М. Жизнеописание знаменитых греков Украины. Дело Константина Челпана / Г.М. Захарова. – Мариуполь: ЗАО «Газета «Приазвский рабочий», 2001. – 100 с.

Более десяти лет собирает Галина Захарова сведения о репрессированных мариупольцах и жителях Приазовья. Возглавляя городское просветительское правозащитное общество «Мемориал», смогла установить более тысячи репрессированных по политическим мотивам мариупольцев. Среди этих имен - и имя выдающегося ученого, главного конструктора двигателя танка Т-34 Константина Федоровича Челпана. Отыскав его архивное следственное дело, автор воссоздала картину ареста, допроса, а затем и уничтожения ученого, чьим именем мы по праву должны гордиться.

Грецьке Православ'я в Україні:
збірник наукових статей та матеріалів . –
К.: Прайм, 2001. – 232 с.

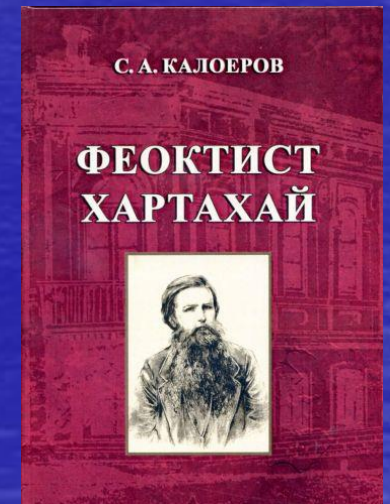
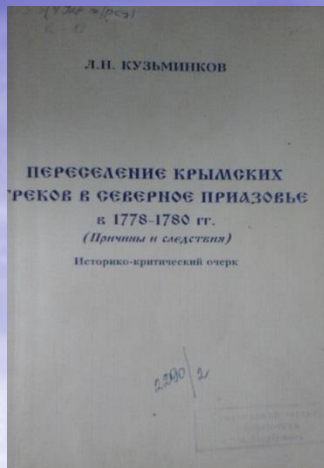
К збірнику представлені статті та матеріали, присвячені питанням тих елліністичних впливів на українську культуру, провідниками яких була православна церква, зокрема грецьке духовенство, священики грецьких церков, грецькі громади. Автори висвітлюють історію окремих феноменів відчизняної культури в контексті багатовікових українсько-грецьких зв'язків і процесу формування в Україні християнського світогляду.

Лебедева В.П. Мы есть. Мы были. Будем мы. «Греческая операция» НКВД в Харькове» / В.П. Лебедева, Е.А. Узбек, Н.А. Дзюбенко. – Харьков: Тимченко А.Н., 2009. – 672 с.

На основе архивных материалов и уникальных воспоминаний воссоздается образ Харькова и греков Харькова в 30-ых гг. XX века. Книга о греках-харьковчанах, ставших жертвами репрессий в 1937 и 1938 годах, не является исключительно научным исследованием. Перед читателем – литературно-документальное издание. Его авторы ставили перед собой цель не только восстановить забытые имена. За каждым именем они стремились показать трагедию человека (не статистической единицы), и в ней, как в капле, отразить трагедию одного народа из сотен других народов СССР.

Книга рассчитана на широкий круг читателей, интересующихся историей многонационального Харькова и греков Украины.

Україна стане колись новою
Єлладою. Прекрасне підсоння цієї
країни, погідна вдача народу, його
музичний хист, плодюча земля – колись
пробудиться. Із малих племен, якими
були колись греки, постане велика
культурна нація. Її межі простягнуться
до Чорного моря, а відтіля ген у
широкий світ.

Й.Г. Гердер

Дякуємо за увагу!

